

Onor. «Asociațiunea» 2 ex. (Of.)

Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineri

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Religiositate în învățământ

(=) Rezultatele învățământului primar, din 1928—1929, în școlile statului, — conform statistice, publicate de ministerul instrucțiunii, — se constată a fi, într-o epocă de mare prefacere, destul de tristă.

În constatarea ministerială, noi, oamenii bisericii, nu găsim nimic surprinzător. Ne gândim însă la apropiatul trecut, în care biserica noastră, sub controlul puțin părintesc al statului, își păstra școlile în imediata ei conducere, și în care, pe lângă toate piedecile și vrăjmășiile vremii, a reușit să cultive limba națională, datinile și credința, pregătind marea zădărnici a zilelor ce aveau să sosească.

În anul trecut, 1929, la 28 Iulie, corpurile noastre liguitoare au votat în unanimitate legea prin care școlile secundare ale bisericilor românești se bucură de toate drepturile conferite prin legi școlilor similare ale statului.

Sprîjinindu-se din partea cărmuirii desvoltarea școlilor secundare confesionale românești, care în Ardealul de odinioară au avut rol principal în răspândirea culturii naționale creștine, este logic și firesc ca sprijinul statului să se întindă și asupra școlilor primare ale bisericii.

Deplin îndreptățită de a-și redobândi, în întregime, ceea ce pe nedrept i s'a luat, biserica stăruiește mereu prin reprezentanții săi ca școlile confesionale să fie redade vechiului lor proprietar.

Cuvântul Mântuitorului: «*Lăsați copiii să vie la mine*», se adresează nu numai către părinți și învățători, ci și către marii conducători ai învățământului. Cuvântul dumnezeesc își are înțelesul adânc, care ne spune, că tinerele odrasle, apropiate de Isus, cresc și se întăresc în sentimente morale religioase, ca să devie la vremea lor creștini adevărați cu suflete sănătoase și întregi.

Ce se face astăzi cu aceste iubite odrasle, ferite de înrăurirea imediată a bisericii?

În loc să apropiăm pe micii școlari de Hristos, ca din fragede tinerețe să se deprindă în disciplină sufletească, ei sunt trimiși mai adese la cinematograful, decât la biserică, sau la sporturi de fotbal și altele de același fel, care toate, în cel mai bun caz, s'ar putea pune în al doilea, și nu în primul, plan al preocupărilor educative corporale și sufletești.

Scutit de controlul necesar, nesupravegheat cu răbdare și bunăvoință, tinărul nostru școlar, în

libertatea ce i se acordă, alunecă ușor în calea ispititoare a plăcerilor.

Ocolind, cât poate, lăcașul dumnezeesc, consideră rugăciunea drept povară foarte de prisos.

Părinții se tânguesc că au copii neascultători, și că mulți dintre acești nevrâstnici știu prea de timpuriu să risipească repede ceea ce alții au dobândit încet și trudnic. Bunele obiceiuri ale părinților sânt în general luate în răs, nereligiositatea crește văzând cu ochii, calea păcatelor este tot mai bătătorită, copiii ajung tineri candidați la pierderea sănătății corporale și sufletești.

Nu ne mirăm dar, când toate păturile vieții publice sânt bătute de păcate și nelegiuiri, săvârșite, an după an, cu mare ușurință.

Ca să ne smulgem din stricăciunea morală și materială, care ne-a năpădit, e trebuință neapărată de înstăpânirea duhului renăscut asupra sufletelor tinerimii, călăuzându-o, cu vorbă și faptă, dela păreri pocite, dela păcate și abateri, la dragostea de ce-i frumos și bine pentru orice om crescut în frica lui Dumnezeu.

Tinerimea, ținută departe de altar, nu-și va cunoaște niciodată datorile creștinești, care să-i pună

stavilă de a se cufunda în vârtejul înșelător al desfătărilor lumestești. —

Rezultatele învățământului primar, din anii mai apropiați, lasă prea mult de dorit, — aceasta se declară dela locul cel mai chemat: dela ceice stau în fruntea școlilor statului. Se învederează din nou și tot mai mult folosul și ajutorul școlilor românești confesionale, cu menirea să înzestreze copiii — cum a făcut-o și altă dată în grele împrejurări — cu sufletescul tezaur al religiosității, ca temei tare și nevremelnice al culturii și al viitorului unui neam.

Statul, o dovedește experiența, nu e în stare să dea tinerimii educație religioasă în aceeași măsură ca școlile bisericilor. Ear fără astfel de educație, năzuințele de mai bine se risipesc în vânt, — căci munca e defectuoasă.

Ne rugăm lui Dumnezeu să lumineze mintea îndrumătorilor învățământului public și să-i îndreptească în direcțiunea de a păstra instituțiile noastre de cultură și morală, și a duhului în care au vibrat ele în toate împrejurările.

FOIȘOARA

(7) MONOGRAFIA

bisericii ortodoxe din Crăciunel, protopopiatul Târnavei

de

Pr. Iuliu Moldovan,
din Laslăul mare

Că a mai trăit Nicolae Popovici și după a. 1802, nu putem ști, neaflând alte date despre el în arhivul parohial, iar matriculele botezaților, cununărilor și morților se încep, ca aproape în toate comunele noastre, numai cu anii 1813 și 1814, când trăia încă Ilie Popovici ca urmaș al lui Nicolae Popovici.

3. *Ilie Popovici* a servit dela a. 1801—1820. Ce fel de om a fost Ilie Popovici, ne spun atât lucrările săvârșite de el despre cari avem date și dovezi autentice, cât și versiunile tradiționale care le-am auzit din gura

lui Dumitru Turcu, care ședea cu locuința din jos de biserică. Astăzi el e mort. Până când a fost în viață însă, îmi spunea că știe dela moși săi că «popa Ilie» a fost om harnic, se îngrijea de buna chiverniseală a averii bisericești, după cum am aflat la datele dela pag. 101 a protocolului popesc, care date sunt un fel de proces verbal, dare de seamă, despre moșia bisericească ce o avea biserica pe atunci ca «*să se hrănească preoții din ea*», iar la pag. 102 se face un fel de rațiocinare a averilor bisericești pe anii 1810—1812.

Îmi spunea Dumitru Turcu, că preotul Ilie Popovici între altele se negustorea cu vânzarea vinului bisericii, a cărui manipulare o luase în mână lui și îl da până toamna pentru altul, pe care îl primea îndoit dela consumatori: Un frate al său din sat — se spune — că îi zicea câteodată: «Grijește ce faci, frate Pă-

rinte că îi prea înglozi pe oameni în datorii cu vinul bisericii», iar el îi răspundea liniștit: «Las'frate, să bea oamenii că nu dau bani, ci vin pentru vin și la toamnă altul dă Dumnezeu și atunci vor plăti, căci vezi trebuie să facem ceva să zugrăvim biserica». Adecă dacă veneau care-va dintre credincioșii lui la el și cereau un cop de vin, popa Ilie le răspundea: «Pentru un cop numai nici nu mă cobor în pimniță, cereți două». Apoi dă-ne două, și lise aducea, iar pentru două popa Ilie încasa toamna câte 4 copuri.

Acest obicei, de-a face câștiguri bănești pe seama bisericilor, era uzitat în toate comunele românești unde poporul se ocupă cu cultura viilor. Comunele: Crăciunelul, Chezlerul și Făgetul în vremurile trecute din veacul al 18 și al 19-lea se susțineau mai mult din cultura viilor. Într'un dric al viilor dela Crăciunel,

în «*vilele bătrâne*» la locul numit «*la teasc*», aproape în întreg decursul veacului al 19-lea la culesul de vii funcționa un teasc mare de lemn, frumos lucrat și încrustat în figuri, unde se tescuia câte 2 săptămâni într'una vinul proaspăt cules. Veneau negustori din Sibiu cari cumpărau vinul pe loc. Cel care vindea de 20 zloți buni ori 50 zloți răi (1 zlot bun 10 pițule sau 100 crețari, iar 1 zlot rău 4 pițule adecă 40 crețari) avea bani de cheltuielă pentru întreg anul. Cei ce nu-și vindeau toamna vinul, îl duceau primăvara la Sibiu, plătinându-se ceva mai bine cu câte 4 pițule vadra, câte odată și cu câte 5 pițule. Atunci era bine plătit, dar avea mare greutate cu transportul, căci trebuiau să-l treacă peste dealul Chezlerului peste Târnava mare, fără pod la comuna Proștea-mică, ca să poată eși la Copșa-mică și de aici peste Șeica la Sibiu. Carăle nu erau

Conferențele interconfesionale universale

Învățătorul profesor, emigrant rus, **Dr. Nic. Glabocovschi**, astăzi profesor la facultatea teologică din Sofia, colaborează și la o revistă românească, și adică la *Misionarul*, publicat sub conducerea secției culturale a Consiliului eparhial Chișinău. În primul număr din a. c. al acestei reviste bisericești, vrednicul profesor, unul din corifeii științei teologice ortodoxe, scrie un articol cu titlul «Să iubim unii pe alții!» în care autorul consideră conferențele interconfesionale universale ca eveniment îmbucurător pentru viitorul misionarismului, — spunând următoarele:

Pregătiri se făceau de mult, în vederea acestor conferențe, și ele funcționau în multiple ramificații, dar factic și solemn ele s'au manifestat la Stockholm (1925) și la Lausanne (1927).

În jurul acestor conferențe există multe neînțelegeri, fie din cauza nepriceperii, fie din cauza denaturării scopurilor urmărite prin ele. Intenționat sau neintenționat se însinuează cum că aceste conferențe prepară terenul pentru «unirea» bisericii ortodoxe cu cea protestantă, și, în urma succeselor ce s'au realizat în această direcție, se răspândesc zvonuri de hulă, afirmând că delegații ortodocși au făcut o trădare oarecare în detrimentul ortodoxiei.

În calitate de delegat ortodox la acele conferențe afirm cu toată tăria, că toate aceste bănuiri sânt eronate sau izvorâte din rea voință. Fără unitatea de credință nu poate să fie unirea între confesiuni. Acest lucru îl știe bine și pe față îl mărturisesc conferențele în chestiune.

De aceea ele nu o iau dela sfârșit, până când nu asigură însuși începutul. Menirea acestor conferențe este apropierea și cunoașterea reciprocă în mod nemijlocit, și pe această cale propedeutică s'au și realizat multe succese îmbucurătoare și mult promițătoare. În occident au dispărut nedumeririle esențiale cu privire la ortodoxism, și aceste nedumeriri au fost atât de mari și adânci, în cât

chiar învățătorul Adolf Harnack, care în tinerețe avea prilej să observe viața bisericii ortodoxe în mod nemijlocit, de origine fiind din fosta provincie baltică a Rusiei și făcând studii la universitatea din Dorpat (în actuala Letonia) a cutezat să afirme într-o publicațiune a sa că întreg serviciul divin ortodox nu este altceva de cât o boiבורoseală (murmur fără rost). De azi înainte așa ceva nu mai poate trece prin minte nimănui și este inadmisibil. Apusenii acum au devenit foarte atenți către credința ortodoxă și cultul bisericesc; cu evlavie asistă la serviciile divine ortodoxe și își manifestă cu multă duiosie venerațiunea religioasă către ierarhii ortodocși, cum a fost de exemplu la parastasul impunător din grandioasa biserică Gustav Vasa din Stockholm pentru pomenirea răposatului patriarh a toată Rusia—Tihon.

Iar la constăturile speciale științifice, prelații din Occident, caută totdeauna să-și însușiască și să pătrundă în concepțiunea ortodoxă—orientală, cum a fost la congresul teologilor orientali și occidentali din 1929 în Novy Sad (Jugoslavia) sub președinția episcopului de acolo, Irineu Cirihi.

Pe de altă parte, și ortodocșii au început să vadă multe lucruri din occident cu alți ochi și s'au deprins a prețui ceea ce într'adevăr este acolo bun.

Dacă a trebuit să ne desiluzionăm de ficțiunea ademenitoare a libertății protestante, care câteodată se mărginește cu teroarea confesională, apoi era lucru foarte plăcut să ne convingem ca și raționalismul protestant deasemeni nu ființă decât ca o fantomă, căci în locul acestui raționalism noi am văzut și am simțit un misticism pios și o activitate creștinească din cele mai rodnice. Chiar calvinii, cari sânt cei mai consecvenți dintre protestanți, și aceștia de fapt s'au dovedit cu totul altfel de oameni în comparație cu simbolicele și scrierile lor proprii. În aceste din urmă ei apar ca sclavi ai principiilor lor doctrinale, și în numele acestora ei resping brusc orice altă confesiune, ducându-și intoleranța la extremitate. Și tuturor participanților congreselor interconfesionale mon-

diale le este foarte bine cunoscută personalitatea modestă a unui profesor francez calvin, care se bucură de simpatia tuturor, fiindcă el însuși este plin de simpatie sinceră față de toți. În această dragoste întru Hristos a unora către alții se scufundă și se uită toate divergențele teoretice și triumfează credința vie a atragerii înuntrice, când ceea ce este străin devine al nostru, fiind simțit de toți ca atare. E clar ca această stare sufletească nu apare ca lucru străin și imposibil, ci dimpotrivă își găsește aprobarea și justificarea în religiozitatea deja formată. De aici a rezultat că occidentalii încetează de a mai privi cu dispreț venerarea de către ortodocși a sfințelor icoane, pe care ei o considerau până acum ca o superstiție și idolatrie; în clipa de față din punct de vedere *practic*, ei consideră venerarea icoanelor ca folositoare pentru educație, iar din punctul de vedere *teoretic* găsesc o analogie favorabilă în închinarea ce o fac calvinii în strane înaintea Bibliei deschise, pe care mulți chiar o sărută.

Astfel, cunoașterea nemijlocită în spiritul dragostei, duce în chip firesc la apropierea unora de alții, pe terenul credinței, unde toți sânt și se simt fii ai harului, Unui Tată ceresc prin Hristos Isus întru Duhul Sfânt.

Și acest rezultat este cu atât mai valoros și real, cu cât aceste conferențe nu ocolesc și nu maschează deosebiri confesionale, ci își dau silința să le precizeze cu toată exactitatea și apoi să înțeleagă realitatea lor față de atotcuprinzătoarea și nețărmita dragoste a lui Hristos, care *îndelung răbdă, se milostivește, nu se trufeste, întru toți împreună se bucură de adevăr, toate le crede, totdeauna nădărduește și niciodată nu cade* (1 Corinteni 13, 4). Prin ea se asigură însăși posibilitatea încetării dușmăniei unora față de alții, prin ea se îndeplinește apropierea religioasă în mod practic, tot prin ea (va ajuta Dumnezeu) se va încununa unirea întru toate bisericile. În ea este izvorul misiei mântuitoare și ea este slava unei Biserici icumenice.

«Deci, să iubim unii pe alții. Nu cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și adevărul» (1 Ioan 3, 18).

«Iată acum este vremea potrivită, iată acum e vina mântuirii» (2 Corint. 6, 2).

Aceasta să fie lozincă misiei ortodoxe a lui Hristos!

INFORMAȚIUNI

Dar pentru Rege. Aviația militară română a dăruit Regelui Mihai I un avion în miniatură lucrat la arsenalul aeronautic. Darul i-a făcut multă plăcere.

Modificări în legea învățământului secundar. Comisiune, numită de minister, discută principiile după care urmează să se facă unele modificări în această lege. Se va întemeia o clasă «pregătitoare» a bacalaureatului, în loc de clasa a 8 a la licee, și se va desființa anul «pregătitor» dela universitate. În cursul superior liceal se introduce bifurcație: o secție clasică (cu latina) și o secție reală (cu matematică).

Decorări. Monitorul oficial, Nr. 41 din 20 Februar 1930, publică decretul pentru decorarea mai multor persoane: — cu «medalia răsplata muncii pentru biserică, cl. I»:

Protopop Dr. Iosif Blaga din Brașov, senator, Preot Dr. Ioan Debu din Brașov-vechi, deputat, Preot Adam Basarabă din Romos, senator, Protopop. Alex. Baba din Alba-Iulia deputat și alți deputați și senatori preoți, apoi, Dr. Marius Sturza, medicul băilor Sovata, Dr. Ioan Papp, președ. curții de Apel din Cluj, Dr. Petru Roșca, sub-prefect jud. Mureș, acestora trei pentru ajutorarea zidirii bisericii ortodoxe din Sovata;

Cl. II. s'a acordat dlor: Profesor Aron Șerb, proprietar, D. Popa, și dnei Ecaterina Boer, președinta Soc. ort. naț. a fem. rom. din Diciosâmărtin, pentru ajutorul dat la zidirea bisericii din Diciosâmărtin.

strânse și ferecate ca astăzi ca să reziste poverilor pe drumuri mai îndelungate, roatele erau prinse în scoabe scurte de fer, fără rafuri, din care cauză unora, când ajungeau pe la Șeica-mare li-se strica câte o roată la car și butea cu vinul se rostogolea în drum. Altădată sufereau alte necazuri când treceau la Proștea-mică cu carile peste Târnava. Când râul creștea din cauza ploilor de toamnă ori a zepezilor de primăvară, buțile erau luate din car de apa Târnavei și duse pe râu în jos. Dacă nu le mai puteau prinde și mai aveau vin acasă, se reîntorceau și umpleau buțile din nou și plecau iarăși spre Sibiu, pe același drum ori apoi treceau pe la Micăsasa, căci aveau lipsă de bani și vinul trebuia vândut. De mule ori numai cu multe necazuri și greutatea puteau ajunge la Sibiu să-și vândă vinul câte odată abia cu 25—30 cruceri vadra, făcând un drum de câte 50 km.

Dar pe lângă toate greutățile vieții ce le îndurau strămoșii noștri, ca: iobăgia cu 3 zile de lucru în brazda domnilor de pământ în fiecare săptămână, iar în celelalte trei cari le rămăneau lor de multeori ploua, așa încât pentru hrana lor nu-și

puteau agonisi cele de trebuință din economia câmpului, — apoi lipsa uneltelor economice și drumurile rele impracticabile pentru transportul recoltei ca să-și facă banul de trebuială, și în fine, la anumite intervale, ciuma și foametea care secera populația ca d. e. foametea care a bătuit în anul 1786, apoi ciuma și foametea dintre anii 1813—1817, când episcopul Moga a trebuit să întreprindă o vizitațiune canonică ca și cea din a. 1817 pentru a mângăia poporul, trimițând în unele comune unde nu se putea deplasa, circulare pentru deslegarea poporului de postul cel greu, cum a fost circulara datată din comuna Sânmiclăușul-Betlean de pe Târnava-mică lângă Blaj, sub Nr. 11 consistorialicesc din 12 April 1817, prin care episcopul poruncește protopopilor și preoților ca «cu pilda și învățătura să se silească a apleca poporul să primească deslegarea aceasta pe cât timp va ținea foametea și lipsa de bucate» — zic, pe lângă toate mizeriile de tot felul prin care au trecut strămoșii noștri, prin mângăierile ce le primeau prin biserică dela arhieriei și preoții lui erau poate mai mulțumiți cu soarta decât strănepoții lor de azi cărora le place să se îmbrace în «pur-

pură și vison» unii prea obișnuindu-se cu traiul bun, fără însă a fi gata la jertfele ce li se cer pentru scopurile publice bisericești, după pilda strămoșilor lor. Aceia treceau prin foamete și ciumă, dar își înmulțeau averea bisericilor din toată sărăcia lor contribuind și ajutându-le cu vin, bucate și bani, înființând fonduri pentru ridicarea și zugrăvirea bisericilor. Astăzi nu mai îndrăznim să cerem o mică jertfă dela popor în scopuri de binefacere, pe când strămoșii noștri, simpli în trai și în îmbrăcăminte, chiar când li se răpeau bisericile ridicau altele nouă și le zugrăveau din fundament până în boltitură din fondurile ce le susțineau, din jertfe date cu drag pe altarul Domnului.

Preotul Ilie Popovici în fiecare an la culesul viilor cunoscând spiritul de jertfă al credincioșilor lui, îndrăznește să umble cu carul cu butea goală, pe drumul viilor, pe la via fiecărui credincios al său. Cei cari aveau datorie de vin la biserică, cu drag plăteau îndoit vinul ce-l consumau la ocaziuni date, praznice și sărbători, iar celor cari nu aveau datorie, nu le părea rău dacă aruncau și ei în vasul bisericii câte o oală două de must din belșugul rodului de toamnă, pen-

tru ca și biserica sa-și poată acoperi trebuințele ei în vreme de lipsă.

În forma asta popa Ilie, om tânăr și bun agonisitor pe seama bisericii lui, în a. 1811 avea la socotelele bisericii încheiate cu ficoratorul său Petru Rus 276 zloți buni, și avea să mai primească încă 70 zloți — după cum vom vedea mai târziu la capitolul «Averea bisericii» — bani buni și de valoare în acele timpuri cari puteau forma o bună bază a cheltuelilor împreunate cu zugrăvirea bisericii, care s'a efectuat mai târziu în anul 1827 sub păstoria preotului Isac Oprea, căci Ilie Popovici nu a avut fericirea să-și vadă împlinită dorința de a zugrăvi el biserica, murind prea de tânăr în a. 1820 în etate de abea 39 ani, după ce s'a făcut preot la vârsta de 19 ani. Sub păstoria lui s'a cumpărat, abia după 2 ani dela intrarea lui în slujbă, și clopotul cel mare din a. 1803.

Vorbe înțelepte

Frumusețea cuvântului stă în vorba scurtă.

Femea frumoasă și vinul sânt două otrăvi dulci.

Congres. Întâlnul congres general al studenților celor trei state, membre ale Micii Înțelegeri, se deschide astăzi, Luni, la Praga. Participă 500 studenți români dela toate centrele universitare. Congresul va dura șase zile, în care timp delegații celor trei uniuni naționale vor lucra în comisii, și anume: comisii de asistență universitară, de relații practice și călătorii, de sporturi, de colaborare culturală și intelectuală. În timpul congresului se vor ține trei conferințe, iar după congres urmează excursii în grupuri.

Miscarea de protestare contra prigonirilor religioase din Rusia crește în fiecare zi atât în Europa, cât și în America, unde numeroase state, în adunările lor legislative, înfierează metodele barbare sovietice și invită guvernul federal să intervină la Moscova pentru a cere încetarea aten-tatelor la libertatea conștiinței.

Avansare. Dna Marioara Muntean, fiica venerabilului protopop Ioachim Muntean, prima funcționară română la spitalul public Sibiu, a fost înaintată cu ziua de 1 Ianuar 1930 la gradul de secretară contabil cl. I și totodată definitivată.

Risipă. În București circulează mai multe automobile decât în Praga, care are fabrici de automobile. Noi n'avem, ci plătim mașinile aduse din străinătate. Numai din America au intrat în România 35 mii de mașine.

Molipsire... Așa numitele «concursuri de frumusețe», în care tinere candidate se prezintă spre a fi examinate și declarate «miss» cutare, au molipsit și tinerimea școlară. La școale secundare din capitală elevele aleg pe câte o domnișoară colegă de: «Miss clasa I, Miss clasa II, a III, a IV» etc. N'ar fi oare mai cuminte, ca școalele să preamărească frumusețea internă, judecând ființa femeiească după fapte, nu după un exterior, mai mult sau mai puțin vopsit?

Sectanții și copiii. Gazete din capitală scriu că zilele trecute dispăruse dela părinți, cu dare de mână, o copilă de 13 ani. Căutându-se urmele copilei, fu găsită în casa unui adventist, ca servitoare la trei copii. La poliție fata a spus, că o femeie i-a făgăduit să vadă fața Domnului Isus Hristos, dacă ea, copila, va veni în casa femeii. În așteptarea vedeniei, fata a stat ca servitoare, fără plată, în casa amăgitoarei adventiste, care a fost apoi arestată, iar copila trimisă înapoi la părinți.

ȘTIRI LOCALE

Concert. Cu prețiosul concurs al unor valoroase puteri artistice, Reuniunea română de muzică «Gh. Dima» din Sibiu va da un concert, în sala dela Thalia, Vineri în 28 Februar 1930, ora 20 (8). Dirigent: dl Nic. Oancea. Bilete la Librăria Foaiă Poporului.

Consiliul comunal al municipiului Sibiu este convocat pe Vineri 28 Februar 1930 ora 4 (16) în sala cea mică de ședințe a primăriei. Ședința e publică.

Ordinea zilei cuprinde și fixarea retribuției pentru primar și ajutor de primar, precum și regularea Pieții Unirii.

Reuniunea femeilor ortodoxe române din Sibiu Iosefin, pentru înfrumusețarea bisericii, invită la Convenirea socială împreună cu concert, teatru și dans, ce se va aranja cu binevoitorul concurs al Reuniunii de muzică «Gh. Dima», sub conducerea dlui prof. N. Oancea, Joi, 27 Februar 1930. În sala «Unicum». Inceputul la ora 8 seara. Biletele de intrare se află seara la casa. Venitul curat este destinat pentru înfrumusețarea bisericii.

Pagina pastorală

Despre post

La Duminica lăsatului de brânză (Evangelia dela Matei 6, 14 și următoarele)

Ideea centrală din învățătura Mântuitorului, cuprinsă în acest text este: *Omul în toate acțiunile sale să nu aibă în vedere decât pe Dumnezeu*, la fața oamenilor să nu privească nici de cum. În felul acesta numai se va putea realiza o viață creștinească. — Pentru Dumnezeu, care îmi iartă ca un părinte bun greșalele mele, voi ierta și eu pe cele ale deapropelui meu. În fața Celui ce toate le pătrunde prin știința sa, făcărnicia mea va fi zadarnică. Cunoșcându-L ca pe binele suprem, sufletul meu nu se va lipi de comorile trecătoare ale acestei lumi, ci va tinde cu ardore către Dumnezeu, adâncul bogățiilor celor neperitoare. Deci, *unde este Dumnezeu, acolo să ne înălțăm inimile*.

Intrucât însă sântem la începutul postului mare al Păresimilor, este ocazia binevenită să se vorbească *despre post*.

În «Mărturisirea Ortodoxă» partea III, întrebarea VII, citim: «Postul privit ca virtute creștină este înfrânarea de toate mâncările, sau la caz de boală numai de unele, de asemenea și de beuturi și de toate lucrurile lumești, și de toate dorințele cele rele, pentru ca creștinul să poată face rugăciunea lui mai cu ușurință, și să împace pe Dumnezeu; încă și pentru ca să omoare poftele trupesti și să câștige harul lui Dumnezeu»...

Din această învățătură pozitivă a bisericii noastre vedem că postul consistă, pe lângă o abținere dela anumite alimente, și în înfrânarea dorințelor noastre deșarte. Cu privire la abținerea dela anumite bucate, să vedem care este învățătura creștină asupra alimentelor ca atare! În lumina Legii celei nouă, nu s'a acceptat nici odată distincțiunea intrinsecă a alimentelor în curate și spurcate, în înțelesul Legii vechi; în creștinism nu se cunoaște hrană care în sine să spurce pe om din punct de vedere moral; s'a adoptat totuși dela începutul creștinismului, și se continuă și astăzi în biserica ortodoxă, a se face o deosebire exterioară și morală între alimente, deosebire care nu e indicată de natura bucatelor, ci de mentalitatea celui ce se abține dela ele.

Iată câteva texte din Sf. Scriptură în legătură cu aceasta: Matei 15, 11 «Nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură»... 1 Cor. 10, 25 «Tot ce se vinde în măcelărie mâncați»...

Scopul postului sau pentru ce postim, se spune clar în titatul reprodus din «Mărturisirea Ortodoxă».

Postim pentru înfrânarea pof-telor trupului nostru (scop ascetic); postul mai este și o faptă minunată de ispășire; ne împăcăm cu Dumnezeu și-i câștigăm harul.

Prin post imităm viața de priva-țiuni a Mântuitorului (scop religios) și participăm într-o manieră mistică și reală la opera răscumpărării înce-pută de Hristos și continuată de Biserică.

Postul are un scop de miloste-nie și social, când lucrurile de care ne lipsim prin el, le dăm săracilor; și postul poate într-adevăr, și'n anumite condițiuni trebuie, să fie com-pensat prin opere de caritate, de bi-nefacere. Exemple bune dau oamenii cu stare, cari se abțin de bună voie dela excesele în mâncare, mese bo-gate, dela lux, iar pe de altă parte fac să trăiască atâtea familii sărace. Prin aceasta nu numai că ajută ma-

terial pe cei lipsiți, dar exercită și o influență morală fericită asupra stării lor sufletești.

De altfel postul, numai sub du-blul aspect, material și moral, are va-loare. În profetul Isaia 58, 3 și 6 ci-tim: «ce este că am postit și n'ai văzut: smerit-am sufletele noastre și n'ai știut? Pentru că în zilele postu-rilor voastre faceți voile voastre și necăjiți pe toți supușii voștri. Nu de acest post am ales eu, zice Domnul: ci desleagă toată legătura nedreptății, lasă pe cei prinși întru slobozenie și rupe toată scrisoarea cea cu ne-dreptate». (Se va citi cu folos acest capitol în întregime). Tot aici se poate intercala și pericopa zilei Mat. 6, 16.

Indemnuri despre post în acelaș înțeles avem și în sfânta Tradiție; în Păstorul lui Herma, citim: Domnul nu voiește înfrânarea nefolositoare, care nu sfințește pe cei ce și-o impun. Trăiește în nevinovăție, păzește-ți inima curată, ține poruncile lui Dum-nezeu, crede tare, că ferindu-te de orice gând rău, de orice faptă rea, viețuești după legea Sa: iată postul cel adevărat, iată postul plăcut lui Dumnezeu».

Sfântul Gură de aur în omilia III 4, zice: «Vrednicia postului nu stă în oprirea dela bucate. Cel ce mărginește postul numai la aceasta, mai mult îl necinstește. Postești — se în-treabă sfântul — arată-mi faptele! Cu ce fapte grăiești? Vezi un sărac, milostivește-te spre el. Vezi un vrăj-maș, împacă-te el! *Vezi un prieten în cinste? Nu-l pismui!* Vezi o femeie cu bun chip, cată-ți de drum! Să nu postească numai gura, ci și ochii și urechile și mâinile și picioarele și toate părțile trupului nostru»...

Gheorghe Secaș
profesor de teologie

Persoana preotului predicator

(Prelucrare după Meyenberg, „Homileti-sche und katechetische Studien“).

Situația preotului ca predicator este una din cele mai precare; aici trebuie să i se evidențieze personali-tatea cu deosebire. Slujbele rituale sunt săvârșite de fiecare cu mai multă sau mai puțină evlavie, persoana să-vârșitorului importă puțin, efectul ha-ric se produce totuși; în predică însă preotul trebuie să fie cu adevărat ser-vitorul lui Isus Hristos, sfințenia Mântuitorului, să isvorască din cu-vintele și din întreaga lui atitudine. Lucrul ce-l face în predică are mai puțin caracterul de taină, efectul ce trebuie produs, va depinde numai și numai de persoana predicatorului. Deci, în orice faptă și'n orice împe-jurare a vieții tale, propoveduitorule al cuvântului, nici un credincios pe care tu-l înveți, să nu-ți poată zice — «Doctore vindecă-te pe sineți», mai mult în conștiința ta de vestitor al Evangheliei să nu ți se poată ridica nici când cuvintele de mai sus.

Fericitul Ieronim are multă drep-tate când afirmă: Nolote declamato-rem esse... sed mysteriorum peritum et sacramentorum Dei tui eruditissi-mum». Această frază s'ar putea in-terpreta așa: inima singură vorbește

inimii, vocea se adresează urechii numai.

Preotul vestitor este un ales al Domnului.

Pentru a vesti voia lui Dumne-zeu poporului Israil profetul Isaia a auzit glas din cer. «Pe cine voi tri-mite și cine va merge pentru voi?» — și el a zis: iată eu trimite-mă pe mine... du-te și spune poporului... (6.5). Foarte impresionantă e alegerea lui Ieremia 1, 4—10: «Înainte de-a te zămisi în pântecele maicei tale, eu te-am cunoscut, te-am sfințit și te-am așezat profet pentru neamuri... vei merge către toți aceia către cari te voi trimite... iată eu îmi pui cuvintele mele în gura ta»...

Avem apoi minunatul exemplu al Mântuitorului care s'a pregătit atâtea vreme pentru înmisiunea Sa (30 de ani în Nazaret, 40 de zile în pustie); tot așa trebuie considerată pregătirea apostolilor înainte de cincizecime (Lc. 24, 49): «iar voi ședeți în cetatea Ie-rusalimului, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus». Pregătirea ascetică a Sf. Pavel, prin viață lăuntrică, ru-găciune și pustnicie în Arabia, încă e esemplară: că vas ales îmi este mie acesta, ca să poarte numele meu în-a-intea neamurilor... Fapte 9, 15. Mân-tuitorul Hristos prin cuvintele: voi sunteți sarea pământului... lumina lumii, încă indică o alegere pentru «Apostol».

Fiind deci un ales, predicatorul trebuie să predice mai întâi sie-și, să fie adevărat fidel imitator al lui Hri-stos, să cerce a realiza întru sine chi-pul și asemănarea Mântuitorului. Pre-dica va avea astfel o bază morală. «Ci îmi chinuesc trupul meu și îl supun robiei, ca nu cumva altora propoveduind însumi să mă fac ne-trebnic» 1. Cor. 9, 27. Cine e cu vorba numai pentru Dumnezeu, iar cu fapta slujește pe altul, pe acela îl lovesc cuvintele Mântuitorului: «din gura ta te voi judeca, slugă vicleană» Lc. 19, 22. Numai predicatorul adânc religios e în în slujba sa, numai cel pătruns de Duhul Domnului va pu-tea vorbi cu convingere și convin-gător. Să ne amintim cuvântul din Scriptură: «din prisosința inimii vor-bește gura». Mt. 12, 34.

Pentru aceasta slujitorul cuvân-tului va trebui să aibă:

1. Duhul credinței.

Credința, duhul credinței, bu-curia de-a crede, autoadâncirea știin-țifică și contemplativă a credinței este cheia care pătrunde învingător în toate inimile. «Aceasta este puterea care înfrânge lumea, credința voastră!» Predica e de fapt împrăștierea semin-ței și iarăși fruct al credinței încolțit din rădăcina acestei virtuți. Astfel împodobit, de Sf. Ștefan se zice: bār-bat plin de credință și de Duh Sfânt — si nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia. Fapte 6, 5, 10.

Acest duh al credinței, nu im-plică omiterea metodelor moderne de propoveduire, dimpotrivă călăuziți, de el, vom fi în stare și în măsură a face la timpul oportun lucrurile care se impun, îndrumați oarecum de Du-hul Sfânt.

Gheorghe Secaș
profesor de teologie.

Nr. 5/1930 prot.

(19) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III a (a treia) Feleag. din protopopiatul Sighişoara se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotației dela stat conform coalei B.

2. Casă parohială cu dependențele economice și grădina de legume.

3. Sesiune parohială veche în mărime de 6 jug. 1400 st. □ arător și fână.

4. Sesiune parohială nouă 11 jug. primită provizor, iar când se va da definitiv, aceea ce se va da.

5. 1½ ferdelă porumb sfărmit dela fiecare fum.

6. 5 stânjeni lemne de foc.

7. Stola uzitată. *

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. din Sighişoara iar concurenții se vor prezenta în o Duminică sau sărbătoare spre a fi cunoscuți de enoriași. Oficiul protopopesc ortodox român din Sighişoara în înțelegere cu consiliul parohial.

Sighişoara, la 8 Ianuar 1930.
Emilian Stoica
protopop.

Nr. 1659/1930.

(20) 2—2

Concurs

Pentru postul de împiegat clasa II-a la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, retribuit cu salar net de Lei 3700 iunar, se publică concurs.

Reflecții vor înainta cererile lor concursuale Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, până la 10 Martie a. c. însoțite de următoarele documente:

1. Act de cetățenie.
2. Certificat de naștere.
3. Certificat de absolvire a patru clase secundare.
4. Eventuale certificate de serviciu.

Dela reflecții se cere să fie ortodocși și să aibă vârsta de 21 ani împliniți.

Sibiu, 15 Februar 1930.

Consiliul arhiepiscopesc.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40—, plus spese postale Lei 10—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130—

" II " 150—

" III " 120—

" IV " 200—

plus spese postale Lei 30—.

A apărut, în a treia ediție, romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o prefață de Ion Gorun. București, Tip. I. Copuzeanu.

De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu Prețul 60 lei, și porto.

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică**Liturgia bisericeii ortodoxe cursuri universitare**

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski

și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650—, plus spese postale Lei 30—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de

Arhiepiscopul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N.
la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 560—, plus spese postale Lei 20—

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?
(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu

consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Prețul Lei 25—, plus spese Lei 5—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura opul:

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Înalt Regent

OMUL și FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericeii române ortodoxe contemporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Prețul Lei 500—, plus spese postale Lei 20—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de **E. Hodoș**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180—, plus porto poștal Lei 15—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

In atențiunea Onoratei Preoțimi!

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, au sosit

Stofe speciale pentru Reverenți

On. Preoțime este rugată, în interesul propriu, a nu comanda stofe sau reverenți în altă parte, până nu se va convinge despre calitatea și prețul acestor stofe.